

مقایسه تنظیم هیجان، فراشناخت و حل مسئله اجتماعی در نوجوانان با پایگاه اجتماعی-اقتصادی

پایین و نوجوانان با پایگاه اجتماعی-اقتصادی بالا

مائده عباس تبار^۱، زهرا احمدپور^۲

چکیده

زمینه و هدف: بافت اجتماعی اقتصادی، سلامت و بهزیستی نوجوانان را شکل می دهد و محدود می کند. همچنین اخیراً افزایش مشکلات سلامت روان در میان گروه نوجوانان توجه ها را به این سمت سوق داده که چطور بافت اجتماعی بر سلامت روان نوجوانان اثر می گذارد. هدف این پژوهش مقایسه تنظیم هیجان و راهبردهای فراشناختی و حل مسئله اجتماعی در میان نوجوانان دارای پایگاه اجتماعی-اقتصادی بالا و نوجوانان دارای پایگاه اجتماعی-اقتصادی پایین بوده است.

روش: طرح پژوهش از نوع علی مقایسه ای بود. ۱۲۰ نفر از دانش آموزان با پایگاه اجتماعی-اقتصادی بالا و پایگاه اجتماعی اقتصادی پایین مقطع متوسطه اول شهرستان بابل در سال تحصیلی ۱۳۹۵-۱۳۹۶ با روش نمونه گیری خوشه ای انتخاب شدند. آزمودنی ها پرسشنامه های تنظیم هیجان گرانفسکی و همکاران (۲۰۰۱) و پرسشنامه فراشناخت و لزو کاترایت-هاتون (۲۰۰۴) و پرسشنامه تجدید نظر شده حل مسئله اجتماعی (دروزیلا و همکاران، ۲۰۰۲) را پاسخ دادند. داده ها با کمک نرم افزار اسپاس پی اس اس و با روش تحلیل واریانس چند متغیره تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: یافته های این پژوهش نشان داد که بین تنظیم هیجان و راهبردهای فراشناختی و حل مسئله اجتماعی نوجوانان دارای پایگاه اجتماعی-اقتصادی پایین و دارای پایگاه اجتماعی اقتصادی بالا از نظر آماری تفاوت معناداری وجود دارد ($p < 0/01$) همچنین بین دو گروه مورد بررسی از نظر مؤلفه های متغیرهای مذکور به عنوان متغیر ترکیبی، تفاوت معنادار آماری به دست آمد.

نتیجه گیری: نتایج حاکی از اهمیت متغیرهای تنظیم هیجان، فراشناخت و حل مسئله اجتماعی در دو گروه نوجوانان با پایگاه اجتماعی اقتصادی پایین و پایگاه اجتماعی اقتصادی بالا بود.

کلید واژه ها: تنظیم هیجان، فراشناخت، حل مسئله اجتماعی، پایگاه اجتماعی-اقتصادی

بیان مسئله

اخیراً افزایش مشکلات سلامت روان جوانان (تونگ^۳، ۲۰۱۵) موجب توجه به چگونگی اثرگذاری بافت اجتماعی بر سلامت روان نوجوانان شده است (وینر و همکاران^۴، ۲۰۱۲). در این مورد تحقیقات عامل بافتی اثربخش بر سلامت روان نوجوانان را نابرابری درآمد بیان کردند (الگار و همکاران، ۲۰۱۵). چگونگی تاثیر نابرابری درآمد بر سلامت روان نوجوانان مشخص نیست اما بعضی از محققین معتقدند نابرابری درآمد در جوامع موجب شکل گیری پریشانی های هیجانی در قالب نشانه های اضطراب و افسردگی می شود (کواچی و سابرامانیا^۵، ۲۰۱۴).

^۱ کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه خوارزمی
^۲ کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه گیلان

^۳ Twenge

^۴ Viner et al

^۵ Kawachi, I., & Subramanian